

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

УДК: 371

DOI: <https://doi.org/10.24195/ModernisationEP-2026-3>

М 74

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Протокол № 10 від 26 лютого 2026 року*

Рецензенти:

***Княжева Ірина**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Університету Ушинського;*

***Тягнирядно Євгенія**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.*

М 74 Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20 лютого 2026 року). Університет Ушинського. Одеса:
Бондаренко М.О., 2026. 372 с.

ISBN 978-617-8814-06-9

УДК: 371

*Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.*

ISBN 978-617-8814-06-9

- © Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2026;
- © Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, 2026;
- © Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax», 2026.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1: РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ 6

1. Артемьева І.С. Педагогічна практика як пропедевтичний етап формування професійного іміджу майбутнього вчителя..... 6
2. Афанасьєв В.В. Інтеграція технологій штучного інтелекту (ШІ) у процес підготовки майбутніх учителів інформатики як специфічна характеристика оновлення освітнього простору педагогічного університету 12
3. Бартенева І.О. Діалогічні форми навчання як засіб формування екологічної культури здобувачів вищої освіти 19
4. Галіцян О.А. Методичний ресурс актуалізації акмеологічного сегменту підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти (на матеріалі освітнього компоненту «Акмеологічна культура та акмефьючеринг викладача») 32
5. Княжева І.А., Тарасовська М.Ю. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування безпечної поведінки дітей старшого дошкільного віку..... 38
6. Княжев І.О. Математична підготовка майбутніх педагогів як основа формування здатності до прогнозування: огляд сучасних наукових досліджень 44
7. Кібіч Д.О. Модель формування комунікативної культури майбутніх фахівців у системі технологічної та дизайнерської професійної освіти 50
8. Лісогор А.В. Проектно-орієнтоване навчання як інструмент розвитку інноваційного мислення студентів дизайнерських спеціальностей..... 55
9. Moroza V. The role of non-formal education in the professional development of university teachers 61
10. Ноздрова К.В. Модернізація системи підготовки майбутніх юристів у закладах вищої освіти..... 67
11. Naudyonov I. Specifics of training future teachers in pedagogical institutions of higher education 73
12. Palshkova I. Didascological and acmeological approaches as innovative strategies for constructing the architectonics of the educational and scientific space of the pedagogical university 78
13. Соловейчук О.М. Проектування та розробка ІІІ-асистента: практична підготовка майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін 84
14. Zhong Chenyu Culturological approach as a key factor in preparing future art teachers 96
15. Чорний О.С. Методична підготовка майбутніх учителів як ключовий компонент професійної освіти в умовах модернізації освітнього простору. 102
16. Шедіна С.В. Комп'ютерне моделювання як дидактичний засіб підвищення ефективності підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти 108
17. Штреблев М.Ю. Особливості підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії в освітньому просторі 113

Артемьєва Інна Сергіївна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ПРОПЕДЕВТИЧНИЙ ЕТАП ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Актуальність дослідження зумовлена сучасними трансформаціями в системі педагогічної освіти, де професійний імідж учителя постає не просто як зовнішній атрибут, а як складний інструмент діяльності та чинник успішної комунікації в освітньому середовищі. У контексті впровадження професійних стандартів Нової української школи особливої ваги набуває здатність майбутнього фахівця до ефективної самопрезентації, лідерства та моделювання авторитетного образу вже на етапі навчання у закладі вищої освіти. Це вимагає переходу від стихійного формування іміджу до цілеспрямованої підготовки здобувача вищої освіти, спрямованої на усвідомлену розбудову власного професійного обличчя та випереджальну адаптацію до умов майбутньої діяльності.

Центральну роль у цьому процесі відіграє педагогічна практика, яка виступає пропедевтичним етапом занурення в професію та першою платформою для реалізації практичних спроб майбутнього бакалавра. Саме під час практики студент уперше стикається з необхідністю корекції поведінки, мовлення та зовнішнього вигляду відповідно до запитів реального освітнього процесу, що дозволяє закласти фундамент фахової ідентичності. Науковий аналіз цього етапу є вкрай важливим, оскільки вчасна робота над складниками іміджу під час перших контактів зі шкільним середовищем дозволяє попередити адаптаційні труднощі та сформувати стійкий позитивний образ педагога-фахівця.

Разом з тим, потенціал педагогічної практики як пропедевтичного етапу професійного становлення майбутніх учителів у контексті іміджмейкінгу залишається недостатньо розкритим у науково-педагогічному дискурсі. Попри те, що окремі аспекти формування професійного іміджу майбутнього вчителя та загальної ролі практичної підготовки в їх фаховому розвитку висвітлено у працях Ю. Багно [1], А. Добридень [2], Н. Ткаченко [5], Н. Юрійчук [6], М. Яцків [7] та ін., питання реалізації потенціалу практики саме як пропедевтичного етапу цілеспрямованої розбудови професійного іміджу потребує подальшого комплексного дослідження.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та розкритті ролі педагогічної практики як пропедевтичного етапу у процесі формування професійного іміджу майбутнього вчителя, а також у визначенні основних умов, що сприяють усвідомленій розбудові складників професійного іміджу студентів під час перших професійних спроб.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукової літератури та сучасних розвідок [1–7] свідчить про те, що на сучасному етапі розвитку вищої освіти роль практичного навчання трансформується з репродуктивної в креативно-моделюючу. Такий характер підготовки дозволяє здобувачу вищої освіти не просто репродукувати дії досвідчених учителів, а свідомо моделювати власну професійну подобу, апробовуючи різні складники індивідуального іміджу в реальних умовах освітнього середовища. Як зазначають Ю. Багно [1], саме педагогічна практика виступає фундаментом для закладання ключових професійних цінностей та формування цілісного іміджу майбутнього фахівця.

У контексті нашого дослідження важливо підкреслити, що цей процес не є стихійним. Зокрема, Н. Ткаченко [5] наголошує на необхідності цілеспрямованого проектування професійного образу вже з перших курсів, що забезпечує готовність студента до виконання функціональних обов'язків. Пропедевтичний потенціал початкових етапів практики створює умови для первинної професійної ідентифікації, що у науковому доробку Н. Юрійчук [6] визначається як критично важливий етап становлення фахової ідентичності та

практичної апробації соціальної ролі педагога. Ця фаза супроводжується активним формуванням адаптивної поведінки студента, на чому акцентує увагу О. Комар [3], обґрунтовуючи роль практики як безпечного простору для перших професійних спроб та рефлексивного аналізу власної діяльності.

Особливого значення на етапі навчальної (ознайомлювальної) практики набуває засвоєння академічних та етичних стандартів. У цьому контексті доречною є позиція А. Добридень [2], яка розглядає професійний імідж як невід’ємну складову академічної культури сучасного закладу вищої освіти. Водночас в умовах цифровізації пропедевтика іміджу набуває нових форм: як зазначає С. Кононенко [4], сучасний образ вчителя інтегрує цифровий складник, що вимагає від студента дотримання стандартів професійної етики не лише в класі, а й у віртуальному освітньому просторі.

Завершальним вектором такої підготовки стає активна апробація комунікативних стратегій під час безпосередньої взаємодії з учнівським колективом. Як підкреслює М. Яцків [7], трансформація професійного образу має відповідати вимогам концепції «Нова українська школа», де ключовими характеристиками іміджу стають партнерська взаємодія та розвинені «м’які навички» (soft skills).

Узагальнюючи наукові підходи, можна констатувати, що професійний імідж майбутнього вчителя на пропедевтичному етапі постає як багатогранна структура. Вона охоплює такі ключові складники: ціннісно-етичний (академічна культура та етика), комунікативно-поведінковий (стратегії взаємодії та soft skills) та цифровий (професійна присутність у віртуальному просторі).

Дотримання окреслених етичних, цифрових та комунікативних стандартів потребує створення специфічних умов, що забезпечують перехід від стихійного формування професійної подоби до свідомого моделювання власного професійного іміджу майбутнього вчителя вже на пропедевтичному етапі практики.

Ключовою серед визначених умов є поетапність занурення студента у професійне середовище, що реалізується через послідовне проходження різних складників практично-педагогічної підготовки. У зв'язку з цим, розглядаючи динаміку формування професійного образу, ми вбачаємо доцільним простежити еволюцію ролі майбутнього вчителя від пасивного засвоєння стандартів до активного самовираження в межах навчальної (ознайомлювальної) та виробничої (виховної) практик.

На етапі *репродуктивного моделювання*, що припадає на навчальну (ознайомлювальну) практику, здобувач вищої освіти виступає переважно у ролі «спостерігача-реципієнта». Його діяльність зосереджена на фіксації та імітації зовнішніх атрибутів професії: мовленнєвого етикету, жестикуляції та дотримання дрес-коду, що дозволяє накопичити первинний «візуальний капітал» через репродукування досвіду наставників.

Подальша трансформація образу відбувається під час *адаптивно-корекційного* пошуку на етапах виробничої (виховної) практики. У цей період роль здобувача якісно змінюється: виникає потреба в апробації сформованого іміджу на життєздатність у реальних умовах взаємодії з учнівським колективом. Необхідність утримання уваги аудиторії та налагодження дисципліни змушує майбутнього фахівця оперативно коригувати свій образ, шукаючи баланс між професійною дистанцією та педагогічним оптимізмом.

Завершальним етапом пропедевтики стає рівень *креативно-суб'єктивного самовираження*, коли майбутній учитель остаточно відходить від копіювання чужих моделей і починає інтегрувати власні особистісні якості у професійну діяльність. На цьому рівні педагогічний образ набуває ознак індивідуального стилю, де харизма, емпатійність та креативність стають не просто зовнішніми характеристиками, а природним виявом внутрішньої професійної позиції. Таким чином, упродовж педагогічної практики професійний імідж еволюціонує від зовнішньої «маски» (імітації) до цілісного вираження «Я-реального» майбутнього вчителя.

Отже, усвідомлена розбудова професійного іміджу майбутнього вчителя на пропедевтичному етапі можлива за умови системної рефлексії здобувачем власної діяльності та активної підтримки з боку менторів-наставників. Це забезпечує плавний перехід між репродуктивним, адаптивним та креативно-суб'єктивним рівнями формування образу, перетворюючи педагогічну практику на цілісний процес становлення фахової подоби, що відповідає запитам сучасної школи.

Висновки. Теоретичне обґрунтування та аналіз ролі практичної підготовки дозволяють стверджувати, що педагогічна практика є фундаментальним пропедевтичним етапом формування професійного іміджу майбутнього вчителя. Встановлено, що через вектори навчальної (ознайомлювальної) та виробничої (виховної) практик відбувається послідовна трансформація образу: від первинної ідентифікації та засвоєння академічних стандартів до активної апробації комунікативних стратегій у реальному освітньому середовищі.

Цей процес забезпечує поетапний перехід здобувача від репродуктивного моделювання до креативно-суб'єктивного самовираження, де ключовими характеристиками професійної подоби стають партнерська взаємодія та розвинені «м'які навички». Визначено, що основною умовою такої розбудови є поетапність професійного занурення, яка дозволяє майбутньому фахівцю адаптувати свій образ до вимог сучасного освітнього простору. Еволюція від зовнішньої «маски» до цілісного вираження «Я-реального» стає показником успішності перших професійних спроб, що відкриває перспективи для розробки методичного супроводу моніторингу рівнів сформованості іміджу студентів у процесі подальшої фахової підготовки.

Список використаних джерел

1. Багно Ю., Сергійчук О. Педагогічна практика як базис формування професійних цінностей та іміджу майбутнього вчителя. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 2(45). С. 45–58.

2. Добридень А. Професійний імідж викладача в контексті академічної культури сучасного закладу вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2025. № 1(135). С. 112–124.
3. Комар О. А. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах педагогічної практики. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023. № 88. С. 142–147.
4. Кононенко С. Цифровий імідж майбутнього вчителя як складник його професійної культури. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 68. С. 95–99.
5. Ткаченко Н. Формування професійного іміджу майбутніх учителів іноземних мов у закладах вищої освіти: теорія та практика : монографія. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2023. 320 с.
6. Юрійчук Н. Д. Роль педагогічної практики у формуванні фахової ідентичності майбутніх філологів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 60, Т. 3. С. 201–207.
7. Яцків М. Ю. Трансформація професійного іміджу вчителя в умовах реалізації концепції «Нова українська школа». *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 71. С. 18–24.